

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Wrocław, dnia 22 października 2024 r.

Poz. 5259

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-N.4131.77.3.2024.MC WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

z dnia 21 października 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465),

stwierdzam nieważność

uchwały nr IX/57/2024 Rady Gminy Męcinka z dnia 27 września 2024 r. zmieniającej uchwałę w sprawie wysokości diet dla sołtysów.

Uzasadnienie

Rada Gminy Męcinka, na sesji w dniu 27 września 2024 r., działając na podstawie art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym podjęła uchwałę nr IX/57/2024 zmieniającą uchwałę w sprawie wysokości diet dla sołtysów, zwaną dalej uchwałą.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 3 października 2024 r.

W toku badania legalności uchwały organ nadzoru stwierdził podjęcie uchwały z istotnym naruszeniem art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, polegającym na przekroczeniu zakresu upoważnienia wynikającego z delegacji ustawowej.

Rada Gminy Męcinka, kwestionowaną uchwałą, w § 2 uchwały nr VI/40/2024 Rady Gminy Męcinka z dnia 9 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości diet dla sołtysów dodała ust. 4 o treści: „Sołtysom nie przysługuje zwrot kosztów podróży służbowej.”.

Celem powyższej nowelizacji uchwały nr VI/40/2024 było prawidłowe i pełne zrealizowanie upoważnienia ustawowego zawartego w przepisie art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, że: „Rada gminy może ustanowić zasady, na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej będzie przysługiwała dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej”. Orzecznictwo sądowo - administracyjne wskazuje, że przepis art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym uprawnia radę do uchwalenia zasad określających za co oraz w jakiej wysokości będzie przysługiwała przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej. Przy czym z konstrukcji przepisu art. 37b ust. 1 ustawy i zastosowania spójnika "oraz" jednoznacznie wynika, że przewodniczący organu wykonawczego jednostek pomocniczych będzie miał prawo do obu tych świadczeń (patrz wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 20 lipca 2022 r., sygn. III SA/Łd 307/22, wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 27 kwietnia 2022 r., sygn. III OSK 5051/21). Organ nadzoru przychylił się do tego stanowiska judykatury.

Zmieniana uchwała nr VI/40/2024 Rady Gminy Męcinka z dnia 9 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości diet dla sołtysów w swojej treści nie określa zasad, na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej będzie przysługiwał zwrot kosztów podróży służbowej. Wojewoda Dolnośląski, pismem z dnia 14 sierpnia 2024 r. poinformował Radę Gminy Męcinka, że w uchwale powinny być uregulowane nie tylko zasady, na jakich sołtysom będzie przysługiwała dieta, lecz również zasady, na jakich sołtysom będzie

przysługiwał zwrot kosztów podróży służbowej. Jednocześnie wskazał, że możliwe jest dostosowanie przepisów uchwały we własnym zakresie przez Radę Gminy Męcinka do stanu zgodnego z prawem. Następnie, jak już wyżej wskazano, Rada Gminy Męcinka w dniu 27 września 2024 r. podjęła uchwałę nr IX/57/2024, którą znówelizowała uchwałę nr VI/40/2024, poprzez dodanie do niej przepisu § 2 ust. 4 o treści: „Sołtysom nie przysługuje zwrot kosztów podróży służbowej.”.

W ocenie organu nadzoru, powyższa nowelizacja uchwały nr VI/40/2024 jest jednak nieprawidłową realizacją ustawowego upoważnienia, zawartego w art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym w zakresie określenia zasad, na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej będzie przysługiwał zwrot kosztów podróży służbowej. Przez zasady, na jakich sołtysom będzie przysługiwał zwrot kosztów podróży służbowej należy bowiem rozumieć warunki zwrotu kosztów podróży służbowej i tryb rozliczeń tych kosztów (patrz wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 20 lipca 2022 r., sygn. III SA/Łd 307/22). Tymczasem przepis uchwały o treści: „Sołtysom nie przysługuje zwrot kosztów podróży służbowej” nie jest w żadnym stopniu ustaleniem warunków zwrotu i trybu rozliczeń kosztów podróży służbowej, lecz w swojej istocie jest pozbawieniem prawa sołtysów do zwrotu kosztów odbywanych przez nich podróży służbowych. Stanowi to istotne naruszenie przepisu art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

Nie ma przy tym znaczenia wskazany przez Radę Gminy Męcinka w uzasadnieniu uchwały fakt, że sołtysi dotychczas nigdy nie korzystali samodzielnie z podróży służbowej. Uregulowanie w uchwale przez Radę Gminy Męcinka w prawidłowy sposób zasad zwrotu sołtysom kosztów podróży służbowej miałoby w tym wypadku bowiem charakter potencjalny. Przepisy te znalazłyby zastosowanie w sytuacji ewentualnego oddelegowania w przyszłości Sołtysa z Gminy Męcinka w podróż służbową. W przypadku gdy Sołtysi z Gminy Męcinka w dalszym ciągu nie podejmowałiby podróży służbowych, regulacje te nie byłyby stosowane. Kwestionowana nowelizacja uchwały nr VI/40/2024 powoduje natomiast, że w sytuacji ewentualnego oddelegowania w przyszłości sołtysa w podróż służbową, nie przysługiwałby mu żaden zwrot kosztów odbytej podróży. Taki stan jest sprzeczny z intencjami ustawodawcy.

Z wyżej wskazanych powodów, uchwała nr IX/57/2024 Rady Gminy Męcinka z dnia 27 września 2024 r. musi zostać wyeliminowana z obrotu prawnego.

Biorąc powyższe pod uwagę postanowiono jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, którą należy wnieść za pośrednictwem organu nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Dolnośląski:
Maciej Awizeń